YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
2 / 11 / 2011
Dnro YM1/5521/2007

BirdLife
SUOMI•FINLAND

BirdLife Suomi ry BirdLife Finland rf
Annankatu 29 A 16, 00100 HELSINKI
Puh. (09) 4135 3300, fax (09) 4135 3322
Sähköposti: toimisto@birdlife.fi
www.birdlife.fi

Ympäristöministeriö, PL 35
00023 VALTIONEUVOSTO

Asia: **Lausunto ympäristövaikutusten arvioinnin tuloksista, tuulivoimahanke Luoteis-Viron rannikkovesillä (Dnro YM1/5521/2011).**

BirdLife Suomi on tutustunut aineistoon koskien Luoteis-Viron vesille suunnitellun tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointia. Pidämme välttämättömänä, että Suomi tuo lausunnossaan esiin, että ***hankkeeseen tarvitaan sekä täydentäviä selvityksiä että uusia toteuttamisvaihtoehtoja.*** Nykyisessä muodossaan tuulivoimala-alueen toteuttaminen tulee aiheuttamaan merkittävää haittaa muutenkin taantuvalla allipopulaatiolle. Lisäksi pyydämme Suomea kiinnittämään lausunnossaan erityistä huomiota käytettävissä olevissa aineistoissa oleviin ristiriitoihin.

Lausunnon antamiseen käytetyt aineistot

Osana lausuntopyyntöä tarjotut suomenkieliset aineistot eivät anna riittävää ja objektiivista kuvaa hankkeen alkuperäisestä YVA-raportista, joka on ollut ladattavissa sivustolta: www.envir.ee/1169853.

YVA-raportista tehdyt suomenkieliset tiivistelmät vähättelevät hankkeen vaikutuksia luonnolle, erityisesti linnustolle. Yhteenvetoa ja suomenkielistä käännöstä voidaan pitää osin tarkoitushakuisena ja hyvien käytäntöjen vastaisena. Asioiden mainitsematta jättämisen vuoksi yleisen edun valvonta on mahdotonta ja hankkeen vaikutuksista saa vääränlaisen kuvan.

Suomenkielisissä tiivistelmissä jätetään esimerkiksi mainitsematta, että hanke sijaitsee yhdellä Euroopan tärkeimmistä arktisten lintujen muuttoväylällä ja että hanke pilaisi keskeisiltä osin selvityksessä löytyneen tärkeän allin levähdysalueen (parhaimmillaan jopa 20.000 allia).

BirdLife Suomi tukeutuu lausunnossa edellä mainittuun alkuperäiseen YVA-raporttiin (244 sivua), ja lisäksi vuoden 2008 linnustoselvitykseen ja vaikutusten arviointiin (Leito 2008), jota ei ole otettu kokonaisuudessaan osaksi YVA-raporttia.

Tuulivoimaloiden yleisiä linnustovaikutuksia merialueilla

Tehtyjen selvitysten mukaan lepäilevät ja ruokailevat linnut häiriintyvät avomerellä sijaitsevista tuulivoimaloista jopa kilometrien säteellä. Lintuja törmää tuulivoimaloihin yleisesti verraten vähän, mutta törmäyksiä tapahtuu eniten niillä alueilla, joilla on eniten lintuja tai joiden kautta kulkee merkittäviä muuttoreittejä.

Hankkeen linnustolliset haitat

YVA-raportissa on todettu muuttajamäärän olevan hankealueella korkean, mutta alueen muuttoreitin merkittävyyttä ei mainita. Hankealue sijoittuu yhdelle Euroopan tärkeimmistä (keväällä todennäköisesti tärkein) sorsalintujen muuttoreiteistä.

Apollon matalan ja Neupokojevin matalan tuulivoimalat vaikuttaisivat, sijoittuessaan keskeisen

muuttoreitin reunoille, vuosittain noin >120.000 vesilinnun (vaihtoehdon I tapauksessa) lentoreittiin merkittävästi, aiheuttaen ylimääräisiä energiakustannuksia lintujen kiertäessä voimaloita ja lisäävät huonolla näkyvyydellä myös kuolleisuutta törmäysten vuoksi.

Uusissa vaihtoehdoissa II ja III tuulivoimala-alueet aiheuttaisivat entistä leveämmän esteen ja sijaitsisivat vieläkin lähempänä muuttoreitin keskeisintä kulkureittiä. Voimalarivistöt on suunniteltu mahdollisimman laajalti muuttoreittien vastaisesti eikä niiden suuntaisesti (toisin kuin mitä suomenkielinen tiivistelmä väittää). Vesilintujen muutto kulkee alueella lähinnä lounas-koillinen -suunnassa.

Lisäksi hankealueella on todettu olevan allin merkittävä muutonaikainen levähdysalue, johon tuulivoimala-alueen rakentaminen tulee vaikuttamaan sitä merkittävästi heikentävästi, koska linnut tulevat välttämään aluetta tuulivoimaloiden häirintävaikutusten vuoksi.

Haluamme lisäksi tuoda tässä yhteydessä esiin allikannan huonon tilan (BirdLife International 2011). Itämerellä talvehtivien allien lukumäärä on selvitysten mukaan taantunut 1990-luvun puolivälistä alkaen jopa 70 %. Mitään hankkeita, jotka aiheuttavat lisäuhkia allin tulevaisuudelle, ei pitäisi tällaisessa tilanteessa sallia.

Vaihtoehtojen vertailu

Luoteis-Viron tuulivoimahankkeessa on päädytty vaihtoehtoihin II tai III. Vaihtoehto I on hylätty rajavartiolaitoksen lausunnon vuoksi.

Uusien vaihtoehtojen II ja III kehittämisessä ei ole huomioitu linnustoselvityksen päätuloksia, vaikka vaihtoehdot ovat hylättyä vaihtoehtoa I epäedullisimpia linnustolle. Rajavartiolaitoksen intressi on siis huomioitu, mutta luonnon monimuotoisuuden huomioimista ei ole pidetty tärkeänä.

Tuulivoimahankkeen linnustoselvitys on tehty ensimmäisen hankevaihtoehdon eli hylätyn vaihtoehdon I perusteella. Selvityksen jälkeen muokattujen vaihtoehtojen II ja III koko laajuuden osalta ei ole tehty tarvittavaa lisäselvitystä. Tämä on vastoin yleisiä ympäristövaikutusten arvioinnin periaatteita, sillä vaihtoehtoihin II ja III tuulivoimala-alueita on kahdella matalikolla huomattavasti laajennettu alkuperäisistä, mikä entisestään kiistatta lisää niiden haitallisia linnustovaikutuksia.

YVA -raportissa hankkeen negatiivisten ympäristövaikutusten kasvu ja muuttuminen linnustolle selvästi epäedullisemmaksi ohitetaan pintapuolisilla yleistyksillä ja se jätetään muutamissa relevanteissa kohdissa myös mainitsematta.

Kokonaisuutena hanke on todettu YVA-raportissa selvästi linnustolle haitalliseksi, joten hankkeen toteuttamiseksi on vaadittava uusia vaihtoehtoja tai jopa luovuttava hankkeesta kokonaan. Erityisesti Apollon matalikon osalta tuulivoimaloiden määrää tulisi karsia jopa alkuperäiseen vaihtoehtoon I nähden ja niiden sijoittumista tarkistaa. Myös Neupokojevin matalikon tuulivoimalasuunnitelma on vaihtoehdoissa I ja etenkin II ja III ristiriidassa lintujen suojelun kanssa ja vaatisi vähintään voimaloiden poistamista 2-3 kilometrin matkalta hankealueen itäosasta.

Näiden aluepienennysten vuoksi hanke ei voisi ehkä tällöin toteutua kehittäjän suunnittelemassa laajuudessa, mutta tämä olisi nähdäksemme ainoa mahdollinen tapa hankkeen toteuttamiseksi.

Lievennystoimenpiteet eivät lieventäisi keskeisimpiä haittoja

Hankkeessa esitetyt lievennystoimenpiteet linnuston osalta vaikuttavat toteuttamiskelvottomilta ja tehottomilta. Lievennystoimenpiteiden ehdotuksien yhteydessä on jopa YVA-raportissa arvioita, etteivät ne kaikilta osin ole toteuttamiskelpoisia. Tästä huolimatta nämä ratkaisut ovat YVA:ssa mukana ikään kuin aidosti toteutuvina lievennystoimenpiteinä.

Linnustovaikutusten lievennyskeinona on esitetty voimaloiden pysäyttämistä tiettyinä päivinä. Kuvaamatta jää, mitkä ovat ne prosessit, joiden avulla päätökset voimaloiden pysäyttämisestä tehdään; viranomaiset ja sanktiolainsäädäntö, ja miten niiden toteuttaminen varmistettaisiin? Lisäksi kalaston osalta on YVA-raportissa todettu, että hankkeen tekninen suunnitelma on ollut niin yleispiirteinen, ettei vakavasti otettavia lievennyskeinoja voida juuri esittääkään.

Pääasiallinen lievennystoimenpide häirintävaikutusten näkökulmasta vaikuttaisi olevan toive lintujen tottumisesta ja oppimisesta, vaikka samassa raportissa viitataan erittäin huonoihin kokemuksiin Ruotsissa,

jossa tuulivoimala-alueen toteuttaminen karkotti pääosan alleista lajin tärkeältä levähdysalueelta. Tämä keskeinen karkotusvaikutus ei esty millään muulla lievennystoimenpiteellä kuin sijoittamalla voimalat kauemmaksi allin merkittävimmistä levähdyspaikoista (tässä tapauksessa koskee pääasiallisesti Apollon matalikkoa).

Vaikutusten arviointi yleisesti

YVA-arvioinnissa on merkittävää laadun vaihtelua. Joissakin kohdissa ei käy ilmi, kuka on tehnyt asiantuntija-arvion, johon selostus perustuu. Arvioinnissa käy ilmi myös se, että hankkeen kehittäjä ei ole tarjonnut riittäviä tietoja hankkeen yksityiskohdista arvioiden laatijoille. Raportissa on lisäksi paljon epätäsmällisyyksiä ja vaikeasti hahmotettavia kuvia (mittakaavat puuttuvat, Natura 2000-alueiden sijainteja ei ole osoitettu jne).

Lintujen vaikutusarvioinnista on pudotettu systemaattisesti pois lintujen syysmuuttoon liittyvät tulokset, jotka ovat näkyvissä alkuperäisessä linnustoraportissa (Leito 2008). Näin on tapahtunut siitä huolimatta, että vakavimmat linnustovaikutukset ovat em. raportissa liittyneet juuri syysmuuttoon.

Laajemman tason ekologinen analyysi mahdollisista ravintoketjumuutoksista, arviointi yhteisvaikutuksista jo pystytettyihin voimaloihin kyseisen muuttoreitin varrella (esim. Ruotsissa ja Tanskassa) puuttuvat myös kokonaan.

Johtopäätökset

Johtopäätöksenä edellä esittämästämme toteamme, että

- hankkeen toteuttajalta ja/tai yhteysviranomaiselta tulee edellyttää uuden vaihtoehdon kehittämistä. Vaihtoehdon tulee olla sellainen, että se ottaa linnuston asianmukaisesti huomioon.
- Allien muuttoreitti kulkee myös Suomen kautta ja hankkeen vaikutukset Virossa heijastuvat kasvavaan suojelutarpeeseen myös Suomessa. Pidämme tärkeänä sen selvittämistä, onko Apollon matalikolle mahdollistaa sijoittaa ollenkaan tuulivoimaa?
- Uusiin vaihtoehtoihin tulisi hankkia myös lisäselvityksiä ja julkisesti saatavia asiantuntijalausuntoja, jotta johtopäätökset olisivat helposti todennettavissa.
- Hankkeen jatkoja ajatellen tulisi kehittäjältä vaatia myös vakuusrahaston perustamista jälkiseurantojen ja lievennystoimenpiteiden varmistamiseksi.

Helsingissä 25.10.2011

BirdLife Suomi ry:n puolesta

Teemu Lehtiniemi
vt. toiminnanjohtaja

Viitteet

BirdLife International 2011 Species factsheet: Clangula hyemalis. Downloaded from http://www.birdlife.org on 26/10/2011. 26/10/2011.

Leito, A. 2008: Linnud ja nahkhiired. – Lepingu "Avamere tuuleparkide rajamisega Loode-Eesti rannikumerre kaasnevate keskkonnamõjude hindamine. Eesti Maaülikool, Põllumajandus- ja keskkonainstituut. Aruanne. Tartu. 48 s.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Kaakkois-Suomi

Ympäristö ja luonnonvarat vastuualue

Lausunto KASELY/16/07.01/2011

1.11.2011

Ympäristöministeriö
PL 35
00023 Valtioneuvosto

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
7 / 11 / 2011
Diaro YH 1/5521/2007

Lausuntopyyntö 7.10.2011

LUOTEIS-VIRON RANNIKKOVESILLE SUUNNITELLUN TUULIVOIMAHANKKEEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINNIN TULOKSET

Suomi on saanut Viron viranomaisilta Espoon sopimuksen (YK:n Euroopan talouskomission sopimus valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arvioinnista E/ECE/1250, SopS 67/1997) mukaisen ilmoituksen Luoteis-Viron rannikkovesille suunnitellun tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin tuloksista.

Viroon, Hiidenmaan rannikolle merialueelle suunnitellaan 146-212 tuulivoimalan rakentamista. Yksittäisen tuulivoimalan teho on 3-5 megawattia ja koko tuulivoimalapuiston kokonaisteho noin 730-900 megawattia. Hankkeeseen sisältyy myös tasavirtamerikaapeliyhteys Harkuun Tallinnan lähelle sekä Ruotsiin. Tuulivoimalat perustettaisiin vaiheittain alkaen vuodesta 2014. Hankkeesta vastaa OU Nelja energia.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat – vastuualue esittää asiasta lausuntonaan seuraavan.

Yleisenä huomiona hankkeesta voidaan todeta, että merituulipuistohankkeen ympäristövaikutusten arviointi, ottaen huomioon siihen liittyneet meriympäristöä ja biotaa koskevat lisätutkimukset, on varsin perusteellinen ja kattava.

Tuulivoimahankkeen kokonaispinta-ala on noin 203 km^3. Hankkeen laajuudesta johtuen tulee hankkeen ympäristövaikutusten seurantaan (linnusto, lepakot, kalat, merenpohjan biota, merinisäkkäät) samoin kuin haitallisten vaikutusten estämiseen / lieventämiseen kiinnittää jatkossa erityistä huomiota. Seurannan kannalta varsinkin linnusto ja kansainvälisesti tarkasteltuna erityisesti muuttolinnusto on keskeisessä asemassa. Tuulivoimapuistoista saatujen kokemusten perusteella on käynyt ilmi, että linnut törmäävät turbiineihin useimmiten yöllä, kun näkyvyys on huono, sekä huonolla säällä.

Seurannan tulokset tulee huomioida tuulivoimalapuiston käytössä. Mikäli seurannassa saatavat tulokset osoittavat, että hankkeen vaikutukset linnustoon osoittautuvat käytännössä vähäistä suuremmiksi, on turbiinit kytkettävä pois päältä tiettyinä päivinä muuttolintujen muuttoaikaan keväisin ja syksyisin.

Johtajan sijainen,
Luonnonsuojelupäällikkö Pentti Välipakka

Ylitarkastaja Jukka Timperi

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Uusimaa

Lausunto UUDELY/39/07.04/2011

1.11.2011

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
4 / 11 / 2011
Dnro YM1/5521/2007

Ympäristöministeriö
PL 35
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite: Lausuntopyyntö, 7.10.2011, Dnro YM1/5521/2011

Lausunto ympäristövaikutusten arvioinnin tuloksista, tuulivoimahanke Luoteis-Viron rannikkovesillä

Viroon, Hiidenmaan luoteisrannikolle suunnitellaan 146-212 kpl tuulivoimalan rakentamista. Yksittäisen tuulivoimalan tehoksi on suunniteltu 3-5 MW ja koko tuulivoimalapuiston kokonaistehoksi n. 730-900 MW. Yksittäisen turbiinin korkeus on enimmillään n. 160 m. Hankkeeseen sisältyy myös tasavirtamerikaapeliyhteys Harkkuun Tallinnan lähelle sekä Ruotsiin. Tuulivoimalat on ajateltu perustettavan vaiheittain alkaen vuodesta 2014. Hankkeesta vastaa OU Nelja Energia. Viron ympäristöministeriö on YVA-yhteysviranomainen ja päättää luvasta.

Uudenmaan ELY-keskus lausuu ympäristönvaikutusten arvioinnista seuraavaa: Hanke sijaitsee yhdellä Pohjois-Euroopan tärkeimmistä muuttoreiteistä, jota pitkin mm arktisella alueella pesivät linnut muuttavat sekä keväällä että syksyllä. Selostuksesta ei saa tarkkaa kuvaa miten vaikutusarvion taustalla olevia lintumääriä on selvitetty, mutta vaikuttaa siltä että selvitykset perustuvat melko vähäiseen määrään laskentapäiviä todellisten lintumäärien selvittämistä ajatellen. Esimerkiksi Suomenlahden Inkoo-Raaseporin merituulivoimahankkeeseen verrattuna alueen kautta muuttavien lintujen määrät ovat varovaisestikin arvioiden vähintään kymmenkertaisia. Hanke-alueen matalikot ovat myös tärkeitä vesilintujen levähdysalueita ja niiden merkitys mm Suomen kansainvälisen vastuulajin, allihaahkan (Polysticta stelleri), talvehtimisalueena pitäisi selvittää kunnolla.

Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että mikäli tuulivoimalapuisto päätetään rakentaa, tulisi voimaloiden luvituksessa mahdollisimman laajasti ottaa huomioon YVA-selvityksessä ehdotetut, linnuston suojelemiseksi esitetyt toimenpidesuositukset.

Apulaisjohtaja Rolf Nyström

Ylitarkastaja Martti Pelkkikangas

UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS
Vaihde 020 63 60070 PL 36 Asemapäällikönkatu 14
www.ely-keskus.fi/uusimaa 00521 HELSINKI 00520 HELSINKI

Ym Kirjaamo

Lähettäjä: Rimpiläinen Anni [Anni.Rimpilainen@mintc.fi]
Lähetetty: 3. marraskuuta 2011 13:47
Vastaanottaja: Ym Kirjaamo
Kopio: Ahokas Maija; Sotaniemi Anna; Nyberg Mikael
Aihe: lausuntopyyntö Hiidenmaan tuulivoimasta

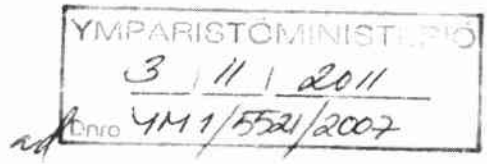

Ympäristöministeriö on lähettänyt lausuntopyynnön Luoteis-Viron rannikkovesille suunnitellun tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arvioinnista (Dnro YM1/5521/2011).

Asia koskee vain vähän liikenne- ja viestintäministeriön alaista toimintaa, joten liikenne- ja viestintäministeriö ei anna asiasta lausuntoa.

Anni Rimpiläinen

Liikenneneuvos
Liikenne- ja viestintäministeriö
Postiosoite: PL 31, 00023 Valtioneuvosto
Käyntiosoite: Eteläesplanadi 16-18
Puh. (09) 160 28399, +358 40 506 1803
anni.rimpilainen@lvm.fi

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Varsinais-Suomi

Diaarinumero

VARELY/19/07.04/2011

28.10.2011

Ympäristöministeriö

PL 35

00023 Valtioneuvosto

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
31/10/2011
Dnro YM1/5521/2007

Ympäristövaikutusten arviointi Luoteis-Viron rannikkovesille Hiidenmaalle sijoittuvassa tuulivoimahankkeessa

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausuntoa ympäristövaikutusten arvioinnin tuloksista Hiidenmaan edustalle sijoittuvan 146 – 212 tuulivoimalan tuulipuistohankkeen arvioinnin tuloksista. Arvioinnin tuloksista on lausuntopyynnön liitteenä lyhyt yhteenveto. ELY-keskus ei ole tutustunut eestinkieliseen arviointiselostukseen.

Rajat ylittävien vaikutusten osalta haitallisista vaikutuksista keskeisin, linnustoon kohdistuva vaikutus haitantorjuntatoimenpiteineen on yhteenvedon mukaan selvitetty ja lepakoihin, kalastoon ja merinisäkkäisiin liittyvä seurannan tarve on esitetty. Yhteenvedon tietojen mukaan arviointi näyttää kuitenkin siltä, että hankkeen aiheuttamien haitallisten vaikutusten selvitys jäisi esim. sivulle 14 kirjatun Apollon rantatörmän ja sitä ympäröivien merialueiden tutkimisen ja allien levähdys- ja ruokailupaikkojen sekä talvehtimisen osalta vajaaksi.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksella ei ole yhteenvedon perusteella muuta huomautettavaa arviointiin.

Vastuualueen johtaja Risto Timonen

Ylitarkastaja Seija Savo

VARSINAIS-SUOMEN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS
YMPÄRISTÖ JA LUONNONVARAT
Vaihde 020 636 0060
fax (02) 230 0009
kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi
www.ely-keskus.fi/varsinais-suomi
Lemminkäisenkatu 14-18 B, 20520 TURKU
PL 523, 20521 Turku

Ym Kirjaamo

Lähettäjä: Savo Seija [seija.savo@ely-keskus.fi]
Lähetetty: 31. lokakuuta 2011 9:18
Vastaanottaja: Rantakallio Seija; Ym Kirjaamo
Kopio: marja-riitta.koivisto@ely-keskus.fi
Aihe: Hiidenmaan tuulipuistohanke_lausYMlle28102011.doc
Liitteet: Hiidenmaan tuulipuistohanke_lausYMlle28102011.doc

varsinais-suomen ely-keskuksen lausunto liitetiedostossa.

ylitarkastaja
Seija Savo
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus Lemminkäisenkatu 14-18 B, PL 523, 20521 Turku p. 040 769 9066

mmm.fi

LAUSUNTO 1 (2)

27.10.2011 2138/413/2011

Ympäristöministeriö
PL 35
00023 VALTIONEUVOSTO

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
28.10.2011
Dnro YM 1/5521/2007

LAUSUNTOPYYNTÖ YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINNIN TULOKSISTA, TUULIVOIMAHANKE LUOTEIS-VIRON RANNIKKOVESILLÄ

Maa- ja metsätalousministeriö on tutustunut asiakohdassa mainittuun lausuntopyyntöön ja toteaa oman toimialansa osalta lausunnosta seuraavaa.

Ympäristövaikutusten arvioinnissa on arvioitu suunnitelluista tuulivoimaloista kalastukselle aiheutuvia vaikutuksia. Kalastukselle aiheutuvia haittoja rakentamisen aikana ei ole arvioitu kokonaisvaltaisesti. Myöskään tuulivoimaloiden pysyvimmistä haitoista käytön aikana ei ole esitetty sellaista kokonaisvaltaista arviota, että olisi mahdollista arvioida kalastukselle aiheutuvia haittoja.

Kalastuksen osalta arvioiden puute koskee sosioekonomista, ekologista sekä taloudellista tietoa ja niiden pohjalta tehtävää arviota aiheutuvista vaikutuksista. Tämä koskee sekä vapaa-ajan kalastusta ja ammattikalastusta. Taloudellisen tiedon osalta pitäisi myös arvioida menetettyjä kalastusmahdollisuuksia sellaisenaan, kuten niistä johtuvia mahdollisia raaka-aineen saantivaikeuksia. Tämä vaikuttaa kalan jalostukseen. Kaikki asianomaiset tiedot tulisi esittää pääomitettuna. Myöskään työllisyysvaikutusta koko kalataloussektorille, ml. vesiviljelylle, ei ole arvioitu.

Mikäli rakentamispaikat ovat soveltuvia vesiviljelyyn, vesiviljelyn osalta tulisi arvioida se, miten nähtävissä olevalla tulevaisuuden tekniikalla harjoitettu vesiviljely estyy.

Myös kalastolle tehdyt arviot vaatinevat täsmennystä. Esitettyjen arvioiden tieteellistä pohjaa, sen määrää ja luotettavuutta, on annetuista asiakirjoista vaikea arvioida. Esimerkiksi tuulivoimaloiden vaikutusaluetta ei arvioida laajaksi, mutta ei arvioita, miten rakentamisvaihe vaikuttaa laajasti liikkuviin kalakantoihin kuten meritaimeneen, loheen jne puuttuvat. On huomattava, että Viron useat lohikannat ovat pieniä ja herkkiä ja niiden tila ei ole viime vuosina merkittävästi parantunut.

▲ MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ ▲ JORD- OCH SKOGSBRUKSMINISTERIET ▲ MINISTRY OF AGRICULTURE AND FORESTRY
▲ PL 30, 00023 VALTIONEUVOSTO (Helsinki) ▲ PB 30, 00023 STATSRÅDET (Helsingfors) ▲ PO Box 30, FI-00023 GOVERNMENT, Finland (Helsinki)
▲ puh. (09) 16001 ▲ faksi (09) 160 54202 ▲ tfn (09) 16001 ▲ fax (09) 160 54202 ▲ tel. +358 9 16001 ▲ fax +358 9 160 54202

Kalastuksen ja kalaston osalta olisi ehkä paikallaan arvioissa ainakin nostaa esille myös relevanttia voimassa oleva EU:n kalastusta ja erityisesti kalakantoja koskeva lainsäädäntö ja niissä kalakannoille asetetut kalakannan tilan tavoitteet. Koska EU:n lainsäädäntö kalastuksen alalla on käytännössä sellaisenaan jäsenmaita velvoittavia EU:n asetuksia, ja koska eräiden kalakantojen liikkuvuuden vuoksi vaikutukset eivät noudata valtioiden rajoja, voi rakentamisen aikainen toiminta vaikeuttaa muidenkin maiden mahdollisuuksiin saavuttaa EU:n sille asettamat sitovat tavoitteet. Tämä on sovellettavissa myös rakentamisen jälkeiseen aikaan.

Osastopäällikön sijaisena
Ympäristöjohtaja

Veikko Marttila

Ympäristöylitarkastaja

Johanna Niemivuo-Lahti

Suomen luonnonsuojeluliitto

4.11.2011

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
4 / 11 / 2011
Dnro YM1/5521/2007

Ympäristöministeriölle

Viitaten kuulutukseenne verkkosivuillanne

Lausunto Luoteis-Viron tuulivoimahankkeen kansainvälisestä yvasta

Suomen luonnonsuojeluliiton puolesta lausuu sen Uudenmaan piiri seuraavaa:

Piiri kannattaa tuulivoimaa mutta korostaa varovaisuusperiaatteen noudattamista.

Suomeen kohdistuvia vaikutuksia hankkeesta tulee ennen muuta muuttavien lintujen, lepakoiden ja kalojen sekä Itämeren yhteisten merinisäkkäiden kautta. Lisäksi hankekokonaisuus voi vaikuttaa lähialueen sähkömarkkinoihin myös säätövoiman tarpeen kautta.

Aineistosta osa oli käytössä vain viroksi. Se ei ole hyvä, esimerkiksi Nord Stream hoiti nämä yva-asiat paljon paremmin.

Muuttolinnut

Alue on merkittävä monien muuttolintujen, kuten allien muutolle ja talvehtimispaikkana. Alueen kautta kulkee kansainvälisesti erittäin merkittävä muuttoreitti. Ilmastonmuutoksen myötä sen merkitys todennäköisesti kasvaa. Alueella on tehty useita lintuselvityksiä ja asiakirjoissa niistä on hyödynnetty vain ne osat, jotka eivät osoita hankkeen haittoja (vrt. "AVAMERE TUULEPARKIDE RAJAMISEGA LOODE-EESTI RANNIKUMERRE KAASNEVATE KESKKONNAMÕJUDE HINDAMINE" ARUANNE, LINNUD JA KÄSITIIVALISED, Eesti Maaülikool, 2008).

Koska allien levähdyspaikat keskittyvät tietyille meren syvyyksille, tulee voimalat sijoittaa joko selvästi syvempään veteen tai sellaisille alueille, joita linnut eivät käytä.

Lintujen osalta tulee ottaa huomioon myös tarvittavan sähkönsiirtoverkon mahdolliset törmäysvaikutukset.

Lepakot

Useat lepakkolajit muuttavat Suomeen ja Suomesta keväisin ja syksyisin. Tutkimustietoa muuttoreiteistä on liian vähän. Hankkeen vaikutuksista lepakoihin ei ole tehty riittäviä arviointeja. Vrt. Rodrigues, L., L. Bach, M.-J. Dubourg-Savage, J. Goodwin & C. Harbusch (2008): Guidelines for consideration of bats in wind farm projects. EUROBATS Publication Series No. 3 (English version). UNEP/EUROBATS Secretariat, Bonn, Germany, 51 pp.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry – Nylands distrikt vid Finlands naturskyddsförbund rf
c/o Suomen luonnonsuojeluliitto – Finnish Association for Nature Conservation
Kotkankatu 9, FI-00510 Helsinki, Finland | puh./tel. +358 44 258 0598 tai/or +358 400 615 530 | fax +358 9 228 08200
www.sll.fi/uusimaa | Y-tunnus 0471601-4 | uusimaa@sll.fi

Vedenalainen melu ja tärinä

SLL:n Uudenmaan piiri ei löytänyt asiakirjoista selvitystä vedenalaisen melun vaikutuksista. Tuulivoimala aiheuttaa värinöitä ja melua, joka veden alla leviää kauas. Tuulivoimaloiden melu saattaa yhdessä olla haitallisen voimakas joillekin lajeille. Itämeren pyöriäinen, hylkeet ja jotkin kalalajit ilmeisesti häiriintyvät voimakkaasta melusta. Valitulla myllyjen perustamisratkaisuilla on suuri merkitys melun välittymiseen mereen. Mikäli meluvaikutusta ei tutkita, tulisi valita sellainen perustamismenetelmä, joka minimoi melun syntymistä.

Virolaiset tutkijat ovat tutkineet hylkeiden ruokailukäyttäytymistä ja vaeltamista Itämeren alueella. Tällä hetkellä tutkijoilla ei vielä liene tietoa siitä, miten merkityksellisiä matalikot ovat hylkeille. Sijoittamisvaihtoehtoja harkittaessa tulisi ottaa huomioon myös hylkeet.

Säätövoima

Tuulivoimaloiden yhteinen teho on iso. Tuulivoimaloille tunnusomaista on varavoiman ja taajuusohjatun säätövoiman tarve. Virossa on vähän säätövoimaa. Hankkeessa tulisi arvioida myös, aiheuttaako tuulivoiman lisärakentaminen tarvetta lisätä säätöön sopivaa muuta voimaa ja varavoimaa Viroon tai käytetäänkö Suomen tai Ruotsin laitoksia varavoimana. Esimerkiksi Tanskassa voimakastuulisina päivinä joudutaan pitämään hiilivoimaloita käynnissä, vaikka tuulella tuotetaan yli 100 % Tanskan sähköntarpeesta. Sellaisissa tilanteissa hiilidioksipäästöt eivät vähene vaikka tuulivoima lisääntyy. Tällaiset tekijät ja erityisesti mahdollisesti Suomeen välittyvät vaikutukset tulee esittää selvemmin arvioinnissa.

Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Tuulivoimaloiden kokonaisvaikutusta ei ole arvioitu. Miten muut jo olemassa olevat, rakenteilla olevat tai suunnitteilla olevat vaikuttavat lajistoon ja niiden käyttämiin reitteihin Itämeren alueella? Näillä yhteisvaikutuksilla voi olla vaikutusta jopa eräiden lajien suotuisan suojelun tasoon.

Myös vaikutukset rannikkoliikenteeseen, niin kaupalliseen kuin huviveneliikenteeseen, pitäisi selvittää. Sama koskee vaikutuksia mahdollisten öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntaan.

Yhteenveto

Ympäristövaikutusten arvioinnin dokumenteista ilmenee, että tuulivoimaloista on haittaa luonnolle ja ympäristölle. Vaikka osa arvioinneista vaikuttaa puutteellisilta (esimerkiksi linnut ja lepakot), jo nykyisten dokumenttien perusteella voidaan vaikutuksia pitää merkittävinä. Hankkeen toteutusta olisi lykättävä, kunnes selvityksiä on täydennetty ja haitat voidaan ehkäistä.

SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON UUDENMAAN PIIRI RY

Pertti Sundqvist
varapuheenjohtaja

Tapani Veistola
luonnonsuojeluasiantuntija

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry – Nylands distrikt vid Finlands naturskyddsförbund rf
c/o Suomen luonnonsuojeluliitto – Finnish Association for Nature Conservation
Kotkankatu 9, FI-00510 Helsinki, Finland | puh./tel. +358 44 258 0598 tai/or +358 400 615 530 | fax +358 9 228 08200
www.sll.fi/uusimaa | Y-tunnus 0471601-4 | uusimaa@sll.fi

Ym Kirjaamo

Lähettäjä: Tapani Veistola [tapani.veistola@sll.fi]
Lähetetty: 4. marraskuuta 2011 16:12
Vastaanottaja: Ym Kirjaamo
Kopio: Pertti Sundqvist; Uudenmaan ympäristönsuojelupiiri; Anne Ukkola
Aihe: Lausuntomme Viron tuulivoimahankkeesta
Liitteet: SLLU-Hiiumaa-yva-041111.doc; ATT00001..txt

Suomen ympäristökeskus
PL 140
00251 HELSINKI

SYKE-2011-R-103

04.11.2010

Ympäristöministeriö
PL 35
00023 Valtioneuvosto

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
4/11/2011
Dnro YM1/5521/2007

Lausuntopyyntönne 7.10.2011 / YM1/5521/2011

Viite

Valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia koskeva yleissopimus (E/ECE/1250), ilmoitus Viroitalta Luoteis-Viron rannikolle suunnitellun tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin tuloksista.

Asia

Lausuntopyyntö ympäristövaikutusten arvioinnin tuloksista, tuulivoimahanke Luoteis-Viron rannikkovesillä.

Suomi on saanut Viron viranomaisilta Espoon sopimuksen (YK:n Euroopan talouskomission sopimus valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arvioinnista E/ECE/1250, SopS 67/1997) mukaisen ilmoituksen Luoteis-Viron rannikkovesille suunniteltun tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin tuloksista.

Viroon, Hiidenmaan luoteisrannikolle suunnitellaan 146-212 tuulivoimalan rakentamista. Yksittäisen tuulivoimalan tehoksi on suunniteltu 3-5 mW ja koko tuulivoimapuiston kokonaistehoksi noin 730-900 mW. Yksittäisen turbiinin korkeus on enimmillään noin 160 metriä. Hankkeeseen sisältyy myös tasavirtamerikaapeliyhteys Harkuun Tallinnan läheille sekä Ruotsiin. Tuulivoimalat perustettaisiin vaiheittain vuodesta 2014. Hankkeesta vastaa OÜ Neija Energia. Viron ympäristöministeriö on ympäristövaikutusten arvioinnin yhteysviranomainen ja päättää luvasta.

Ympäristönsuojelun kannalta on keskeistä, että hanke ei muuta Itämeren vesioloja, aiheuta merkittäviä ja pitkäaikaisia haittoja merieliöstölle tai linnustolle. Lähtökohtana tulee olla sellainen ratkaisu, joka ei vaikuta merkittävästi meriekosysteemin rakenteeseen ja toimintaan.

Toimitettuun aineistoon perustuen SYKE toteaa seuraavaa. Hiidenmaan luoteisrannikko on yksi Euroopan tärkeimmistä arktisten lintujen muuttoväylistä. Arvion mukaan hankealueen yhdellä osa-alueella (Apollo) levähtää enimmillään 20 000 allia. Aluetta käyttävien lintujen tarkkoja pesimäalueita ei tunneta, mut-

ta todennäköisesti ne ovat pääosin Pohjois-Venäjällä pesivää ja osin Suomen kautta muuttavaa kantaa.

Suomen pesivä alliikanta on 1 500-2 000 paria. Tämän Lapissa pesivän kannan muuttoreitti ja talvehtimisalueet eivät ole tiedossa, mutta on oletettu, että linnut muuttavat Pohjanlahden kautta eteläiselle Itämerelle. Mikäli Suomen linnut muuttavat tätä kautta, ei Hiidenmaan tuulipuistoilla ole merkittäviä vaikutuksia Suomen pienikokoiseen alipopulaatioon. Vuoden 2010 uhanalaisuustarkastelussa Suomen pesivä alliikanta luokiteltiin elinvoimaiseksi (LC), mutta läpimuuttava kanta vaarantuneeksi (VU) voimakkaan taantumisen takia.

Itämeren talvehtiva alliikanta on taantunut vuosien 1992-1993 ja 2007-2009 välillä 4,3 miljoonasta yksilöstä 1,9 miljoonaan eli yli 50 %. Alliikantojen alamäki on osin seurausta huonosta poikastuotosta Siperian pesimäalueilla. Poikastuoton heikkenemisen seurauksena öljykuolevuus ja metsästys kohdistuvat aikuiskantaan ja aikuispoistuma ylittää rekryytin koon. Seurauksena on alliikantojen taantumisen jatkuminen.

Yhtenä alliin vähenemisen syynä ovat luvattomat öljypäästöt, jotka tappavat ruotsalaisten tutkimusten mukaan kymmeniä tuhansia alleja vuosittain Itämerellä. Hoburgs Bankin alueella kalanpyydyksiin jääneistä alleista (998 yksilöä) 12 %:lla oli öljyä höyhenpuvussaan. Itämerellä alleilla on siis jo ennestään uhkia, ja tuulivoima voi lisätä niitä edelleen.

Tutkimusten mukaan avomerialueiden tuulipuistojen häiriövaikutus vesilintuihin ulottuu satojen metrien tai jopa kilometrien päähän voimalasta. Alliin kohdalla häiriövaikutus voi ulottua 2 kilometriin. Suunnitelmassa ei ole määritetty Hiidenmaan voimaloiden välisiä etäisyyksiä, joten alliin kohdistuvia häiriövaikutuksia ei matalikkoalueella ole mahdollista arvioida toimitettuun aineistoon perustuen.

Aluetta käyttävät ja sen kautta muuttavat myös kuikka, kaakkuri, haahka (NT), mustalintu ja ruokkilinnuista riskilä, ruokki ja etelänkiisla (CR). Myöskään näistä lintulajeista ei tiedetä, sisältyykö aluetta hyödyntävään linnustoon Suomen pesimäkantaa. Näistä lajeista voimalat aiheuttavat kuikkalinnuille suoran törmäysuhan, koska ne lentävät yleisesti voimaloiden lapojen korkeudella. Ruokkilinnut sen sijaan lentävät yleensä matalalla veden pinnan yllä eivätkä siten törmää lapoihin. Kaikkien vesilintujen uhkana on kuitenkin voimaloiden suora pelotevaikutus ja pohjan ravintotilanteen heikentyminen rakentamisen seurauksena.

Suunniteltujen tuulivoimala-alueiden kautta muuttaa ja alueilla levähtää mahdollisesti myös allihaahka. Tämä arktinen laji on luokiteltu maailmanlaajuisesti uhanalaiseksi. Luotsi-Euroopan talvikannasta noin puolet talvehtii Itämerellä. Itämeren talvehtiva kanta oli 1990-luvulla 7 000 yksilön suuruinen, mutta on sen jälkeen taantunut yli 70 %. Lähes koko Itämeren talvikanta keskittyy Saarenmaan länsirannikolle, missä talvehti vuosina 2007-2009 2 250 allihaahkaa. Suomessa allihaahkan läpimuuttava kanta on luokiteltu vaarantuneeksi (VU) voimakkaan vähenemisen takia.

Hankkeessa esitetyt lievennystoimenpiteet linnuston osalta eivät ole toteuttamiskelpoisia. Yhtenä keinona on esitetty voimaloiden pysäyttämistä määrättyinä päivinä. YVA-raportissa ei kuitenkaan selosteta kuka nämä päätökset tekee ja millä tiedoilla. Toisena lievennyskeinona esitetään lintujen tottumista ja oppimista voimaloihin. Tämä on täysin epärealistinen tavoite, syksyisin alueen kautta muuttavista linnuista valtaosa on samana kesänä syntyneitä, alueelle ensimmäistä kertaa tulevia yksilöitä.

Lausuntopyynnön osana olevat suomenkieliset aineistot ovat puutteellisia eivätkä anna objektiivista kuvaa hankkeen alkuperäisestä YVA-raportista. Aineistossa jätetään mainitsematta esimerkiksi se, että hanke sijaitsee yhdellä Euroopan tärkeimmistä arktisten lintujen muuttoväylistä. Lisäksi varsinaisessa YVA-arvioinnissa on jätetty käsittelemättä syysmuuttoon liittyvät tulokset, jotka ovat näkyvissä alkuperäisessä linturaportissa (Leito 2008).

Yllä olevan perusteella SYKE pitää tärkeänä, että Suomi osallistuu hankkeen YVA-menettelyyn Espoon sopimuksen mukaisesti, jotta hankkeen etenemistä voidaan seurata ja tarvittaessa vaikuttaa siinä toteutettaviin ympäristöä ja luontoa koskeviin ratkaisuihin. SYKE toivoo hankkeesta järjestettävän kansainvälisen paneelin arvioinnin tieteellisen luotettavuuden turvaamiseksi ja eri näkökulmien esiintuomiseksi.

Lausunnon laatimiseen ovat osallistuneet erikoistutkija Kirsi Kostamo SYKEn merikeskuksen Merien aluesuunnitteluyksiköstä sekä vanhempi tutkija Markku Mikkola-Roos ja tutkija Pekka Rusanen SYKEn luontoympäristökeskuksen Biodiversiteettiyksiköstä.

Merikeskuksen johtaja Mari Walls

Yksikönpäällikkö Pasi Lalhonen

Viitteet

Leito, A. 2008: Linnud ja nahkhiired. – Lepingu "Avamere tuuleparkide rajamisega Loode-Eesti rannikumerre kaasnevate keskkonnamõjude hindamine. Eesti Maaülikool, Põllumajandus- ja keskkonnainstituut. Aruanne. Tartu. 48 s.

Tiedoksi

SYKE/merikeskus,

SYKE/luontoympäristökeskus

Ym Kirjaamo

Lähettäjä:	Kostamo Kirsi
Lähetetty:	4. marraskuuta 2011 14:58
Vastaanottaja:	Ym Kirjaamo
Kopio:	Walls Mari; Jantunen Jorma; Laihonen Pasi; Mikkola-Roos Markku; Viitasalo Markku
Aihe:	Valtioiden rajat ylittävän YVA-ilmoituksen lausunto SYKE-2011-R-103 (Luoteis-Viron rannikolle suunniteltu tuulivoimahanke)
Liitteet:	SYKE-2011-R-103.pdf

Hei,

liitteenä ympäristöministeriön SYKEltä pyytämä lausunto (SYKE-2011-R-103) Viron viranomaisilta Espoon sopimuksen mukaisesti saatuun ilmoitukseen Luoteis-Viron rannikkovesille suunnitellun tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arvioinnin tuloksista.

Terveisin,

Kirsi Kostamo, PhD
The Finnish Inventory Program for the Underwater Marine Environment (VELMU) The Finnish Environment Institute (SYKE) Mechelininkatu 34a
FI-00251 Helsinki, Finland
Mob. +358-(0)400 148 656

METSÄHALLITUS
PL 94
01301 VANTAA

Lausunto

4.11.2011

Mh 4891/050/2011

Ympäristöministeriö
PL 35
00023 VALTIONEUVOSTO

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
10.11.2011
Dnro YM1/5521/2007

Viite Lausuntopyyntö 7.10.2011 (YM1/5521/2011)

ASIA **METSÄHALLITUKSEN LAUSUNTO YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINNIN TULOKSISTA, TUULIVOIMAHANKE LUOTEIS-VIRON RANNIKKOVESILLÄ**

Viroon, Hiidenmaan luoteisrannikolle suunnitellaan 146–212 tuulivoimalan rakentamista. Yksittäisen tuulivoimalan tehoksi on suunniteltu 3-5 megawattia ja koko tuulivoimalapuiston kokonaistehoksi 730–900 megawattia.

Hankkeeseen sisältyy myös tasavirtamerikaapeliyhteys Harkuun Tallinnan lähelle sekä Ruotsiin. Tuulivoimalat perustettaisiin vaiheittain alkaen vuodesta 2014.

Ympäristöministeriö on saanut Virolta ilmoituksen tuulivoimalapuiston ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) tuloksista. Hankkeesta vastaa OÜ Nelja Energia. Viron ympäristöministeriö on ympäristövaikutusten arvioinnin yhteisviranomainen ja päättää luvasta.

Hankkeeseen sovelletaan YK:n Euroopan talouskomission yleissopimusta valtioiden rajat ylittävistä ympäristövaikutuksista (Espoon sopimus) sekä Suomen ja Viron kahdenvälistä sopimusta valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arvioinnista. Ympäristöministeriö on Espoon sopimuksen toimivaltainen viranomainen Suomessa.

Suomen viranomaisilla, asukkailla ja yhteisöillä on 10.10.–4.11.2011 mahdollisuus esittää mielipiteensä ympäristövaikutusten arvioinnin tuloksista niiltä osin, kuin vaikutusten voidaan katsoa ulottuvan Suomeen.

Arviointiselostus on hankkeesta vastaavan OÜ Nelja Energian selvitys hankkeen ympäristövaikutuksista ja niiden lieventämismahdollisuuksista.

Ympäristöministeriö antoi Virolle lausunnon 11.5.2007, jossa se kertoi osallistuvansa hankkeen ympäristövaikutusten arviointiin.

Lausuntoasiakirjojen perusteella ympäristövaikutusten arviointia varten tehdyt tutkimukset vaikuttavat varsin seikkaperäisiltä ja johtopäätökset perustelluilta.

Suomen kannalta merkittävimpiä vaikutuksia ovat muuttolinnuille aiheutuvat haitat. Arviointiselostuksessa esitetään useita lintujen muutolle aiheutuvien haittojen lieventämistoimenpiteitä, mutta nekään eivät estä haitallisia vaikutuksia, kuten selostuksesta ilmenee: *"Haitalliset, lintuihin kohdistuvat vaikutukset toteutuvat myös kaikkien suositeltujen lieventävien toimenpiteiden noudattamisesta huolimatta"*.

Ilmeisesti Hiidenmaan alueen arktiset vesilinnut tulevat Suomen rannikolle Porkkalan-Helsingin tienoilla tai tuulista riippuen idempänä. Pääosa muuttovirrasta kulkee Hiidenmaan ja Viron mantereen välistä. Myös Hiidenmaan rannikolla olevat allihaahkat saattavat olla niitä, jotka muuttavat Suomen rannikkoa pitkin. Tästä ei ole olemassa kuitenkaan riittävästi näyttöä.

Suomen näkökulmasta merkittävin vaikutus suurella tuulivoimapuistolla saattaa kuitenkin olla meren yli Suomesta muuttaviin purjelentäjiin eli kurkiin ja petolintuihin. Keväällä Suomeen tulevat purjelentäjät ottavat Viron mantereen yllä sen verran korkeutta, että ne todennäköisesti ovat tuulivoimaloiden lapojen tavoittamattomissa, mutta syksyllä asia on toisin. Hangon-Inkoon kautta muuttavat purjelentäjät liukuvat Suomen rannikon korkeuksista alas Viron rannikolle. Yleensä ne lentävät rannikolle tullessa jo melko matalalla. Hiidenmaa on merkittävä levähdysalue suomalaisille kurjille ja tuhannet tai jopa kymmenet tuhannet kurjet muuttavat sitä kautta mahdollisesti altistuen törmäämiselle.

Lisäselvityksiä tarvitaan erityisesti kurkien ja petolintujen muuttoreiteistä ja -käyttäytymisestä, mutta myös arktisten vesilintujen vastaavista, jotta Suomen kannalta merkittävistä ympäristövaikutuksista voidaan tehdä perusteellisempia johtopäätöksiä.

Mikäli tuulivoimapuisto rakennetaan, muuttolinnuston pitkäaikaisseuranta on myös ensiarvoisen tärkeää ja se pitäisi toteuttaa laajemmalla maantieteellisellä alueella kuin nyt on esitetty.

Lisätietoja antaa tarvittaessa suojelubiologi Antti Below (040-7586258).

Erkki Kunnari
Tuulivoimapäällikkö

Suomen luonnonsuojeluliitto

15.12.2011

Ympäristöministeriölle

Viitaten lausuntopyyntöönne

Täydentävä lausunto Luoteis-Viron tuulivoimahankkeen kansainvälisestä yvasta

Suomen luonnosuojeluliiton Uudenmaan piiri kiittää ympäristöministeriötä siitä, että edellisessä lausunnossamme mainitsemamme Aivar Leiton selvitys (2008) on nyt oheistettu, käännetty ja että siitä pyydettiin vielä lausuntoja. Käännös tuntuu kuitenkin raakakäännökseltä eikä se antanut vastauksia kaikkiin kysymyksiin.

Leiton lintuselvityksestä tulee hyvin ilmi koko joukko tuulivoimalan ongelmia. Tuulivoima-alueen sijainti tulee haittaamaan lintuja.

Selvityksessä tunnustetaan hyvin lepakkoselvityksen puutteellisuus. Nyt tehdyt selvitykset eivät ole EUROBATS-ohjeistuksen tasoa. Alueelta olisi nyt tämän vuodenkin tietoja. Tietoja pitäisi täydentää.

Tulokset tulee ottaa huomioon pohdittaessa hankkeen tarkempaa sijoittamista ja luvittamista. Lupaprosessissa voisi harkita, voidaanko lupaan sisällyttää haittoja vähentäviä ehtoja, esimerkiksi tiettyinä aikoina voimaloiden pysäyttämisen edellyttäviä määräyksiä.

SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON UUDENMAAN PIIRI RY

Pertti Sundqvist
varapuheenjohtaja

Tapani Veistola
luonnonsuojeluasiantuntija

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry – Nylands distrikt vid Finlands naturskyddsförbund rf
c/o Suomen luonnonsuojeluliitto – Finnish Association for Nature Conservation
Kotkankatu 9, FI-00510 Helsinki, Finland | puh./tel. +358 44 258 0598 tai/or +358 400 615 530 | fax +358 9 228 08200
www.sll.fi/uusimaa | Y-tunnus 0471601-4 | uusimaa@sll.fi

Ålands landskapsregering

Postat 09 11 2011

Dokumentnamn	Nr	Sidnr
BESLUT	80 S40	1 (1)

Datum	Dnr
4.11.2011	ÅLR 2011/6919

Miljöministeriet
PB 35

00023 STATSRÅDET

Hänvisning
Er begäran om utlåtande YMI/5521/2011

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
14.11.2011
YM 7/5521/2011

Kontaktperson
Byråchef Helena Blomqvist/
Naturvårdsintendent Jörgen Eriksson

Ärende
RESULTAT AV MKB-FÖRFARANDE FÖR VIND-KRAFTSPROJEKT I HAVSOMRÅDET NORDVÄST OM DAGÖ

Ålands landskapsregering avger följande utlåtande beträffande resultatet av MKB-förfarandet för ett vindkraftsprojekt i havsområdet nordväst om Dagö:

Estland har underrättat Finland om resultatet av miljökonsekvensbedömningen av ett vindkraftsprojekt i havsområdet nordväst om Dagö. Projektet omfattas av Esbokonventionen. I havsområdet nordväst om Dagö planeras att bygga 146 – 212 vindkraftverk med en total kapacitet på ca. 730 – 900 megawatt. Höjden på en enskild turbin är högst 160 meter. Miljöministeriet begär om utlåtande beträffande resultatet av miljökonsekvensbedömningen och bl.a. myndigheter har möjlighet att framföra sina åsikter till de delar konsekvenserna av vindkraftsparken kan anses sträcka sig till Finland.

Landskapsregeringen beslöt att lämna följande synpunkter. Från åländskt perspektiv är i synnerhet kutningsplatser för säl på vintern och ett övervintringsområde för alförrädare (Polysticta stelleri) i Östersjöregionen betydelsefulla då havsområdet mellan Åland och Estland utnyttjas av samma arter och samma populationer beroende av de varierande väderförhållanden som råder under vinter-halvåret med ett isläge som varierar från år till år. Behovet av en fortgående monitoring av förhållandena i området efter det att projektet har förverkligats och tagits i drift omnämns i miljökonsekvensbedömningen och det är av avgörande betydelse att en sådan utförs. Det är viktigt att understryka att den kumulativa inverkan som flera i nuläget planerade vindkraftparker har på flyttande, rastande och övervintrande arter i kombination med redan förverkligade vind-

Postadress
PB 1060
AX-22111 MARIEHAMN, Åland
Tjänstebrev bör ställas till Ålands landskapsregering, inte till enskild tjänsteman

Telefon
(018) 25000

Telefax
(018) 19582

E-post
registrator@regeringen.ax
URL www.regeringen.ax

kraftparker ovillkorligen måste bedömas. Dessa resultat måste sedan användas både vid drift av befintliga vindkraftparker och som bedömningsgrund vid förverkligande av nya vindkraftsprojekt, för att på så sätt undvika förlust av biologisk mångfald. Avslutningsvis konstateras, att det är svårt att ge ett väl underbyggt yttrande i ärendet på basen av de bifogade dokumenten, eftersom där inte redovisas bakgrundsuppgifter om de undersökningar och inventeringar som gjorts.

Minister Katrin Sjögren

Byråchef Helena Blomqvist